

Rota virus

Rota virus zadaje velike brige mnogim roditeljima male djece. Taj virus napada malu djecu u dobi od šest mjeseci do pete godine života. To su djeca jasličke i vrtičke dobi. Ta zaraza se vrlo brzo širi u dječjim kolektivima. Oko 95% djece do pete godine zarazi se tim uzročnikom barem jednom u životu. Zbog svoga načina širenja rota virus je uzročnik i najčešće bolničke infekcije, te povremene masovne infekcije u domovima za starije osobe.

Kod odraslih ljudi on uzrokuje blaži oblik bolesti. Ta se bolest u narodu zove crijevna gripa.

Način zaraze:

1. Prvi način je direktni, tzv. feko-oralni put, tj. od stolice do usta. Virus se nalazi u stolici zaraženoga djeteta i to dva dana prije izbijanja bolesti pa do 10 dana nakon smirivanja simptoma. Zaraza se širi preko prljavih ruku, površina ili igračaka. Virus se npr. u prašini može održati do 60 dana. Zdravo dijete se zarazi kada kad svoj prljavi prstić ili prljavu igračku stavi u usta. Virus mu se tada naseli na sluznicu usne šupljine i postupno dolazi do sluznice crijeva. Tamo ulazi u crijevne stanice u kojima se ubrzano razmnožava. Pri tomu razara crijevne stanice koje se onda proljevom odstranjuju napolje.

2. Drugi način zaraze je kapljičnim putem. Bolesno dijete ima virus u slini. Tijekom govora, kihanja ili kašljanja virus se raspršuje u zrak. On zrakom dolazi na sluznicu zdrave osobe i zarazi ju.

Inkubacija:

To je vrijeme od prvoga kontakta sa virusom pa do izbijanja bolesti. Ona traje 18 do 48 sati. Najčešće epidemije rota virusom u dječjim kolektivima i u bolnicama nastaju u hladnim mjesecima, od prosinca do travnja.

Simptomi bolesti:

Virus uzrokuje tešku infekciju želučane i crijevne sluznice. Stoga djeca izgube apetit, povraćaju, osjećaju bolove u trbuhu, imaju učestali proljev, visoku temperaturu, zapadaju u dehidraciju pa često moraju biti liječena u bolnici i dobivati infuzije. Taj virus uzrokuje 30% dječjih povraćanja i proljeva. Bolest traje do 2 tjedna.

Liječenje:

Protiv rota virusa nema lijeka. Lijekovi poput antibiotika u ovoj bolesti ne koriste. Budući da virus razara crijevne stanice, one se moraju što prije odstraniti iz tijela. Zato nije dobro davati lijekove za zaustavljanje proljeva. Bolesnom djetetu može se pomoći jedino nadoknađivanjem izgubljene tekućine, šećera i elektrolita koji se gube povraćanjem i proljevom. Za kućno liječenje postoji prašak koji sadržava šećer i elektrolite. Prašak se otopi u vodi. No on ima neugodan okus, pa ga djeca uglavnom ne vole popiti ili ga pak brzo povrate. Za suzbijanje dehidracije kod kuće djetetu se može svakih desetak minuta dati ohlađeni čaj od šipka na žličicu ili mu plastičnom štrcaljkom za injekcije uštrcati po nekoliko mililitara čaja u usta. Ako je dijete još na dojci, dobro ga je u bolesti češće i kraće stavljati na dojku.

Komplikacija bolesti – dehidracija:

Što je dijete mlađe, bolest je opasnija. Kod dojenčeta dehidracija nastaje vrlo brzo. To se može prepoznati po suhim ustima, upalim očicama, blijedoj i suhoj koži i blijedim sluznicama. Na vrhu glave gdje dojenčetu zarastaju kosti nalazi se čvrsta opna, mekana na dodir. Ona se u

dehidraciji udubljuje. Dehidrirano dijete plače sve slabijim glasićem, sve manje mokri, dijete postaje sve mirnije i sve tromije reagira na vanjske podražaje.

Dehidracija može brzo poremetiti sve životne funkcije. Zbog povraćanja i učestalih proljevastih stolica iz krvi se povlači tekućina. Krv u žilama zato postaje zgusnuta, a to otežava dotok kisika do svih organa. Zbog toga nastupa životna ugroza. Dehidracija se osim na izgled može i objektivno može procijeniti vaganjem dojenčeta. Ako dijete izgubi 7 % od svoje tjelesne težine od prije nastanka bolesti, to je znak da se radi o vrlo teškoj dehidraciji i jako ugroženom životu.

Dokazivanje virusa:

Virus se dokazuje analizom stolice u bakteriološkom laboratoriju.

Prevenција bolesti:

Zaraza virusom može se preduhitriti ili bolest ublažiti cijepljenjem protiv rota virusa. Cjepivo se daje u obliku kapi u usta, dva puta u razmaku od 4 tjedna. Dijete se može cijepiti od 6. tjedna života, a drugu dozu mora dobiti najkasnije do 6. mjeseca života.

Kod bolesnog djeteta potrebna je strogom higijena - dezinfekcija ruku, površina, igračaka. Dijete mora biti strogo izolirano kod kuće ili u bolnici.

Ruke treba dezinficirati 96% alkoholom, 70% izopropanolom ili kloriranim pripravcima.